

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **40** coroane. — Pe șase luni **20** coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Congresul preoțimii din Sf. mitropolie ortodoxă română

Cuvântarea P. S. Sale Episcopului **Dr. Miron E. Cristea**

Iubiților Frați întru Hristos!
«Darul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sf. Duh, să fie cu voi cu toți!»

Preacucernică Preoțime!

Un duh nou străbate bătrânele noastre plajuri strămoșești de dincoace de Carpați. E duhul desrobirii și al libertății, duhul învierii noastre naționale și bisericești.

Căci, alături de neamul nostru mai ales biserica ortodoxă-română — ca cea mai de frunte și mai istorică instituție a lui — a trebuit să îndure dimpreună cu clerul ei în cursul veacurilor de urgie cele mai grozave atacuri și prigoniri.

Dușmanii noștri știau, că această biserică este fortăreața nu numai divină, ci și națională, care prin credința și ritul ei răsăritean a izolat și închiegat poporul român într'un întreg din cele mai rezistente și l-a ferit de infiltrarea spiritului, care tindea a-l distruge. Tocmai de aceea vedeau dușmanii noștri în biserica ortodoxă-română, din punctul lor de vedere, cel mai mare pericol.

Fostul ministru de culte și instrucțiune publică al Ungariei, contele Albert Apponyi, care a întrunit în sine în cel mai mare grad posibil ura în contra a tot ce-i românesc și ortodox, spune anume în re-scriptul său dela 17 Iulie 1917 Nr. 100 891 VI-b., «că învățătorii, ieșiți din pedagogiile confesionale-române, de aceea înveninează sufletul la sute de mii de poporani din starea fragedă a copilăriei... pentru că biserica, care susține și conduce pedagogiile, are organizație pusă pe temelii naționale, înrudite cu națiunile inimice din statele vecine».

Asta îl durea pe el și pe tovarășii lui rău de tot; deci fortăreața aceasta voiau s-o distrugă.

În cursul veacurilor biserica noastră a fost ținta celor mai vehemente atacuri. Dar n'au putut-o distruge.

În anii ultimi atacurile urmau cu o vehemență rară. În ziua Sf. proroc Ilie 1918 pentru ultima dată am fost amenințați noi episcopii, citați telegrafic la guvern: «că dacă nu declarăm a preda de bună voie cele mai multe și mai bune școli primare române statului ungar, spre a le

maghiariza, vor aduce legi, ca să ne zdrobească». Am răspuns: «Faceți în fața lumii legi cât mai aspre, dar de bună voie nu dăm nimic». Dar n'au mai apucat a vota legile proiectate, căci i-a prăbușit Prea-dreptul Judecător.

Iar astăzi noi, preoții — conducătorii firești și multă vreme unici ai poporului român — alături de fruntașii mireni, cari s'au sporit abia în epoca mai nouă, simțim aceea ușurare sufletească, pe care o simțesc vâslașii corăbieri, când li-a succedat a duce naia prin o grea furtună, ce amenința cu prăpăd, la limanul de mântuire.

După o liniștită răsuflare, plină de odihnă și recreare, stând acum la mal și reprivind asupra trecutului, cu satisfacție, ba chiar cu mândrie, putem constata, că — pe lângă conservativismul înăscut românului și pe lângă marea sa putere de rezistență, — biserica română și clerul ei au contribuit mai mult la salvarea poporului; încât fruntașii neamului pot închina patriei-mame milioanele noastre de români cu un suflet mai curat și mai românesc decât ori unde aiurea.

Nu numai cu crucea 'n frunte ni-am împlinit chemarea, ci — văzând că-i lipsă absolută și inomisibilă — am creat cum am putut și cum ne-am priceput, și multe alte mijloace culturale, sociale, economice, financiare, artistice etc. care, pe lângă biserică, și școală, să-i fie poporului român sprijin puternic în lupta pentru existența sa națională.

Să privim numai în jurul nostru, și vom afla, că d. e. aici în Sibiu biserici, școli, clădiri mărețe, băncile «Albina», «Lumina», «Frăția», «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român», «Societatea de cântări», Societățile de femei, «Societatea meseriașilor», «Societatea de înmormântare», «Școala agro-nomică», etc. etc., care toate au la activul lor o activitate plină de frumoase rezultate: s'au întemeiat prin clerici și oameni de-ai bisericii. Ea ne-a crescut și pe intelectuali.

Cam așa și în alte părți.

De aceea putem exclama împreună cu ev. Ioan:

«Toate prin biserica noastră ortodoxă română s'au făcut și fără de biserică până acuma puține s'au făcut, din câte s'au făcut».

Deci dela culmea realizării idealului nostru național putem declara în fața României noi sus și tare: «Ori câte greșeli s'ar găsi și la noi, ca la toți oameni muritori, avem conștiința împăcată, că în împlinirea esecțional de grele ni-am împlinit datorința. Și toate le-am făcut nu pentru răsplată materială, ci din iubire de neam, trăind în cele mai modeste împrejurări, lipsindu-ne — ca mama cea bună — adeseori și de cele mai elementare trebuințe și de cele mai strict necesare, numai ca să nu sufere alții și în deosebi binele obștesc».

Am condus instituțiunile extra-bisericești și chiar băncile făcute de noi, și le-am trecut prin greutățile începutului de cele mai multe ori absolut fără nici o plată, ci pe lângă grele sacrificii morale și chiar materiale, iar după ce le-am întărit, am cedat conducerea altora; căci pe noi ne-au condus numai simțul de datorință față de neam și adevărul cuprins în cuvintele marelui poet Vlahuță: «Sfânta muncă e aceea», «Ce răsplată 'n ea-și găsește».

Acuma, în situațiunea cea nouă a libertății naționale, nu mai avem aceleași îndatoriri multilaterale. Pe temeliile puse de noi, de-o parte vechile instituțiuni modeste iau și vor lua tot mai mare avânt, conduse de forțe cu pricepere de specialiști, iar de altă parte mereu se vor spori cu altele nouă, care sânt de lipsă pentru progresul și consolidarea țării.

Eară noi, preoții, vom putea să punem munca și energia noastră în mai mare măsură ca până acum în serviciul bisericii, a așezămintelor și a intereselor inerente misiunii bisericii, care este lățirea cuvântului lui Dumnezeu și formarea convingerilor religioase, fără ca să denegăm experiențele și sprijinul nostru tuturor acțiunilor, ce urmăresc înălțarea și întărirea țării în frunte cu o dinastie respectată și iubită.

Eată, pentru că fiorul vieții celei nouă ne cuprinde și pe noi, preoții, conducătorii firești ai noilor cetățeni ai României întregite! Acest fior ne îndeamnă la asocierea forțelor, la consfătuire asupra stabilirii unui program de muncă mai intensă și mai cu sistem, pentru împlinirea

grelei și sfintei noastre misiuni, prin care se descătușau aripile bisericii noastre ca să poată lua un avânt mai mare ca până acum.

Iubiți frați întru Hristos!

Se cere foarte mult tact și un puternic simț de prevedere în viitor și o temeinică cunoaștere a evoluției religioase și bisericești din toate țările civilizate, pentruca — în cadrul unei autonomii perfecționate și conforme cu principiul ierarhic, care formează temelia organizației în biserica ortodoxă, — să putem găsi căile și modul de a câștiga și asigura sprijinul și ajutorul moral și material al noului stat român pe seama bisericii, ca astfel biserica noastră, — ocrotitoare bimilenară a neamului român — și până la deplina întărire a propriilor sale forțe și mijloace, să poată desvolta acea binefăcătoare și salutară activitate pentru țară și poporul ei, pe care lumea o aștepta dela ea.

Nu există în cadrele României nouă instituțiune națională, față de care noul stat român să aibă mai multe îndatoriri, ca față de biserica ortodoxă română dela noi, care până acum a fost cea mai desconsiderată, care nu numai că n'a primit dela vechii stăpâni de tristă memorie domenii și daruri, ci i s'au luat și cele ce biet le-a avut din grația unor binecredincioși Voivozi ai principatelor române; ear mijloacele, ce le-a putut storce dela fiii să, le-a sleit pentru cultura poporului, pentru salvarea sufletului românesc, pe care nu putea să-l lase în grija statului maghiarizator.

Speranțele trebuie să ne fie cele mai bune. Doar acum, când biserica ortodoxă română din cenușotca disprețuită, neîndreptățită și prigonită de mai înainte a devenit biserica covârșitoare majorității a cetățenilor României nouă, când a devenit biserica dominantă a statului român, când a devenit biserica însăși dinastiei române: ne va succeda a o ridica prin conlucrarea armonică și în spirit evanghelic a clerului cu toți fruntașii și factorii țării la aceea înălțime și strălucire, dela care să poată lucra cu cele mai frumoase succese.

Nu pot retăcea în aceste momente bucuria, ce o simțesc personal, când prin această cucernică întrunire a preoțimii pastorale văd, că se întrupează dorința mea des exprimată și un punct al programului activității mele: adecă organizarea clerului nostru într-o puternică *asociație* a sa, dela care aștept mult bine pentru biserică și neam.

De încheiere salut acest prim congres preoțesc atât în numele meu, cât și în numele Preasfințitului nostru frate în Hristos dela Arad, și — împărtășindu-vă arhipăstoreasca noastră binecuvântare doresc, să fie lucrările fraților voastre, spre lauda, slava lui Dumnezeu, spre întărirea bisericii și spre binele slujitorilor și al credincioșilor ei.

Darul Domnului Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea sfântului Duh să fie cu noi cu toți».

Semnați la împrumutul național emis de Statul român prin Consiliul Dirigent din Sibiu

Intervenirea aliaților

Ziarul *Isbânda* scrie:

Am anunțat că, după ultimele știri ungurii se vor retrage peste linia de demarcație stabilită de aliați. Aceasta în urma ultimatumului primit dela Conferința militară dela Versailles.

Comandamentul francez a comunicat guvernului Károlyi, că va recurge imediat la represalii dacă ungurii nu se vor supune deciziunilor luate la Versailles.

O demonstrație s'a făcut în 17 l. c., și adecă: un număr de aeroplane franceze a evoluat deasupra Budapestei, amenințând orașul cu bombardarea.

În afară de-o represiune cu armele s'a anunțat o demonstrație pe Dunăre, în fața Budapestei.

După informațiile pe care le avem, au și plecat în acest scop trei *monitoare*: unul italian, altul francez și un al treilea englezesc.

În urma acestei amenințări, ungurii au declarat, că se vor retrage peste linia care li s'a impus, adecă dincolo de linia care ne revine conform tratatului nostru de alianță.

Guvernul din București a primit știrea că bandele ungurești au și început să se retragă dincolo de linia de demarcație.

În retragerea lor însă aceste bande comit cele mai neîncăpătoare orori.

Mulți preoți și învățători sânt luați ca ostateci.

Faptul va fi la adus cunoștința Conferinței dela Paris, cerându-se ca ororile să înceteze și ostatecii să fie liberați.

Regina Maria

și

Omagiul unei academii

Cu ocazia vizitei pe care M. S. Regina Maria a României a făcut-o la Paris Academiei de bele-arte din Franța, dl *Girault*, președintele acelei academii, a rostit următoarea cuvântare:

DOAMNĂ,

În numele confrăților de la Academia de Bele-Arte, exprim Majestății Voastre respectoasa noastră recunoștință pentru onoarea ce binevoește să ne facă venind să ia loc printre noi. Este pentru instituția noastră o zi de sărbătoare, este pentru întreaga Academie a Franței un eveniment fără precedent, care va însemna în anele ei; nici o femeie până azi, printre atâtea celebrități, n'a pășit pragul acestei săli ca să ia loc la ședință.

Alegerea de la 19 Ianuar 1918 a întrunit unanimitatea voturilor.

Gustul M. Voastre pentru literatură și artele frumoase, ocrotirea statornică ce ați acordat artiștilor, primirea ce confrății noștri francezi au găsit sub egida sa la Curtea României, partea ce li s'a păstrat în ridicarea sau restaurarea monumentelor, au captivat atențiunea instituției noastre.

Atracțiunea ce M. Voastră are pentru arte nu s'a oprit la încurajare. În pagini vrednice de cei mai buni maestri, ea a dat delicate interpretări ale naturei, a ilustrat delicios, în genul maestrilor cari lucrău chenare în evul mediu, Evangelia reginei Elisabeta.

M. Voastră veghiază personal la restaurarea credincioasă a clădirilor române. La palatul Cotroceni totul a fost conceput și rânduit prin grija sa: arhitecturile, decorațiunile, mobilele, până în cele mai mici amănunte.

La citirea paginilor atât de pline de emoțiune ale lucrării «*Mon Pays*», fie care din noi a simțit dorința d'a cunoaște țara românească, cerul ei, orizonturile ei, obiceiurile ei, poeticele sale frumuseți solitare.

În timpul anilor teribili, M. Voastră n'a părăsit cultul literaturii și artelor, decât ca să se ducă să s'așeze la căpătâiul ră-

niților și bunătatea Sa a știut să facă minuni.

Tot așa pe când lupta era în toi și tunul bubuia la porțile Parisului, am avut cea mai delicată satisfacțiune, primind pe M. Voastră în instituția noastră.

Acea zi de alegere a fost pentru noi o zi radioasă, în care am vrut să arătăm cât de simțitori eram la nenorocirile patriei române, și ce preț puneam pe legăturile indisolubile care unesc scumpele noastre țări.

La fel cu soldatul acela căruia augusta Voastră persoană îi dădea ajutor pe patul de durere, Vă urăm, Doamnă, să vă ție Dumnezeu, ear regatul vostru să se întinză într-o zi peste *toți românii*.

El se întinde, Doamnă, și peste noi, francezii, peste inimile tuturor aceloră, cari au fericirea să se apropie de Voi, să admire pe M. Voastră.

Ședințele congresului preoțimii

(Urmare)

Ziua a doua. Ședința a treia.

S'au continuat desbaterile asupra organizării bisericii. La desbateri, animate și instructive, au luat parte și Preasfinția Sa Părintele Episcop *Miron*, și dl șef al resortului de culte *Goldiș*. În cele din urmă s'a ales o comisiune, care să se ocupe cu chestiunea aceasta.

Noi credem, că o asemenea chestiune vitală pentru biserică trebuie ventilată prin presă, publicându-se atât lucrarea părintelui Dr. Ciuhandu din Arad, cât și cea a părintelui Ștefan Meteș, și prin o discuțiune temeinică, obiectivă, fără patimă, să se pregătească opinia publică, până când factorii competenți vor fi chemați a se pronunța definitiv în afacerea aceasta.

Altă chestiune de mare importanță a fost *educațiunea preoților*, luându-se ca bază o lucrare a profesorului Dr. Aurel *Crăciunescu*. Lucrarea se va tipări în anele congresului.

Și în jurul acestei probleme s'a încins o desbatere vie, care a scos la iveală interesul mare cu care se urmărește creșterea clerului.

Lucrarea cea mai principală în întreg congresul, dela a cărei fericită deslegare atârână luarea unui nou avânt al vieții bisericești, a fost *propaganda religioasă*.

Raportor a fost părintele Trandafir *Scorobet*, care ca preot tânăr a trecut în America, a îngrijit de trebuințele sufletești ale credincioșilor români ortodoci trecuți în lumea nouă, și a avut ocaziunea să cunoască din intuiție proprie propaganda religioasă din biserica anglicană.

La chestiunea aceasta au luat cuvântul mai mulți oratori, toți conduși de gândul bun, de a da viață acestei probleme și de a afla calea cea mai potrivită, mijloacele cele mai eficace, ca cuvântul trup să se facă. Cu afacerea aceasta se va ocupa de bună seamă biserica prin organele sale legale, atât în vechiul regat, cât și aici la noi, și i se va da — credem noi — deslegarea cea mai norocoasă. —

O nouă și grea problemă așteaptă des-gare grabnică în statul nou, România, pozițiunea școlii preste tot, și în special a școlii elementare. În statul vechi ungar biserica noastră și-a închinat aproape întreaga activitate, și-a pus toată grija, și-a încordat toate energiile pentru conservarea și susținerea școlii confesionale, pe care o a legat de biserică și o a pus sub scutul și apărarea ei.

Cele mai grele lovituri ni s'au dat românilor din partea vechiului stat ungar pe terenul școalelor, și aici am purtat lupta cea mai îndârjită, aici ne-am cheltuit aproape toate energiile.

În situațiunea fericită de acum încă avem să ne ținem școala legată de biserică, libertatea școlii și un duh evanghelic să fie steaua conducătoare pentru noi în viitor atât în școalele elementare, cât și în cele secundare. În special s'a accentuat necesitatea de a se da învățătorilor și în viitor o educație religioasă sistematică, să i se asigure învățătorului dela școala confesională o dotațiune egală cu a celor dela școalele de stat și aceasta să o asigure statul.

Noua situațiune de azi cere ca să fie bine normat raportul dintre biserică și stat, ce poziție

să aibă biserica în stat, și cum să fie ferită de vârtejul politic, și de neajunsurile legate cu o eventuală luptă a bisericii în valorile politice. Ca bază a desbaterii a servit o temeinică lucrare a profesorului seminarial Dr. *Nicolae Bălan*. Esența întregii lucrări și desbateri în jurul acestei chestiuni a fost gruparea noastră în jurul programei formulate și adoptate în marele congres dela Alba-Iulia care garantează conservarea și libera dezvoltare a bisericii și a instituțiilor ei. S'a accentuat ca lucru necesar să avem disciplină de fier, să se formeze o falangă puternică a preoțimii pentru interesele bisericii, a preoțimii din toate unghiurile locuite de români, a preoțimii de ambele confesiuni.

Citind ziare

— Glasuri din presă —

Patria (Nr. 29) despre congresul preoților: Ne-am fi bucurat și mai mult, dacă puteam saluta un singur congres al întregii preoțimii române, fiind convinși că aproape același program va trebui desbătut și de preoțimea ortodoxă, și de cea greco-catolică, și fiind convinși, că aceeași misiune o au în viitorul neamului nostru.

După cât sântem informați, ținerea separată a congreselor preoțești a fost provocată mai mult de motive de ordin tehnic, decât de sentimentele ce stăpânesc astăzi preoțimea noastră în întregime.

Despre bolșevicii ruși scrie *Sfatul Țării* (Nr. 261):

Ca să scape de desastrul financiar, mașinile bolșevicilor tipăresc, zi și noapte, fără încetare, la *ruble de hârtie*, pe care le aruncă pe piață. Câte ruble au scos, nici ei nu știu...

Toată lumea care nu crede ca bolșevicii, e pusă să se stângă sistematic, prin cele mai drăcești mijloace. Ard cărțile care nu cuprind evanghelia lor; desființează slujile; socializează femeia, luându-o de trei ori pe săptămână de lângă bărbatul său, pentru plăcerile comunității; bisericile le prefac în teatre și săli de dans... Și fac propagandă cu revolverul în mână... O armată de haimanele apără fruntariile acestui desfrâu tragic, niște oameni fără căpătâi, drojdia societății... La cea dintâi lovitură de tun, și când apare o armată regulată, bine disciplinată, o iau la fugă de rup pământul... O! Pielea bolșevicului e atât de scumpă, și ține așa de mult la ea!

Știrile zilei

Parastas. Duminecă în 23 Martie n. s'a celebrat în catedrala noastră parastasul pentru odihna sufletelor celor uciși de armata și bandele maghiare dincoala de fosta și actuala linie demarcată.

A oficiat P. S. Sa Părintele Episcop al diecezei Caransebeșului Dr. *Miron E. Cristea*, asistat de asesorii consistoriali: Matei Voileanu, Lazar Triteanu Dr. G. Proca, protopopul Sibiului Dr. Ioan Stroia, profesorii seminariali Dr. A. Crăciunescu și Dr. V. Stan, și diaconul ceremonial Dr. O. Costea.

Răspunsurile le-a dat corul teologilor, condus de profesorul Timotei Popovici.

Părintele protopop Dr. I. Stroia a rostit o frumoasă predică, care o vom publica, cel puțin în resumat, în numărul proxim.

Un public distins și numeros a fost de față la acest parastas.

La Londra. Ziarul *Le Temps* anunță, că primul ministru Ion Brătianu, însoțit de dl. Mișu, ministru plenipotentiar, a fost primit la Londra de către regele Angliei. (B. P.)

Liga națiunilor. Paul Himans, ministrul afacerilor străine și șeful delegației belgiene la conferința păcii, a transmis în mod oficial dorința formulată de Belgia ca liga națiunilor să-și stabilească sediul la *Bruxela*, adică în capitala țării, care a fost cea dintâi victimă a agresiunii germane și a crimei comise contra dreptului (B. P.)

Președintele Wilson va vizita Louvainul. Regele Belgiei îl va însoți. Orașul Louvain va oferi președintelui o frumoasă lucrare în cupru

gravat, re prezentând un colț al Louvainului distrus. Wilson va fi primit de cele două camere belgiene la palatul națiunilor. (B. P.)

Contribuiri la «Fondul jertfelor liniei de demarcație»:

Corpul voluntarilor români a dat .	K 10,000—
Domnișoarele rom. în ziua I. de	
doliu, 19 Martie, au adunat . . .	15,947—
Preoții întruniți la congres . . .	5 699—
Dna Em. L. Ghika, București . . .	1,000—
DI M. Popovici, consilier . . .	400—
DI Dumitru Voinea, București . . .	300—
Prin redacția «Renasterii Rom.» dela:	
Dna Emilia Rațiu, Sibiu . K 100—	
DI V. Hotăran . . .	100—
Batal. 2. Reg. de inf. Sibiu . . .	216—
DI V. Vancea, adv. . . .	100—
DI General Bar. de Boeriu . . .	500—
Total .	K 34362—

În lipsă de spațiu, colectele se vor publica detaliat numai în buletinul ce se va eda de *Comitetul executiv* al fondului.

Enea Hocman, cassier.

Noul calendar. Din București se anunță: Proiectul decret-lege pentru punerea în aplicare a *calendarului nou* cu ziua de 1 April 1919 s'a admis în consiliul de miniștri ținut Luni. După 31 Martie vechi toate administrațiile vor avea 14 April.

Pentru aplicarea religioasă a noului calendar va hotărâ Sfântul Sinod.

Poliție de stat. Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Bănătuului și Ținuturilor românești din Ungaria a decretat în 12 l. c. ca serviciul poliției cu atribuțiile sale, în orașele municipale și în cele cu consiliu, să fie provăzută din partea poliției de stat.

O comisiune engleză parlamentară în Germania. Se comunică din Londra, că o comisie parlamentară engleză va pleca în curând în Germania spre a studia la fața locului situația economică și socială. Această comisiune va avea un reprezentant al partidului muncitor și reprezentanți ai altor partide. (B. P.)

Aviz. Ministrul de finanțe din București a ordonat încheierea subscripțiunii la *Imprumutul Unirii* (a nu se confunda cu *Imprumutul Național* emis în Transilvania) pe ziua de 9/22 l. c. și a dispus, ca în aceeași zi să se încheie și stampilarea biletelor de lei emise de Banca Generală Română.

† **Aurel Pascu**, paroh ort. rom. în Ceru-Băcăinț, după morb greu și îndelungat, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 12 l. c. în etate de 28 ani, în al 5-lea an al preoției și al fericii căsătorii. Rămășițele pământești ale decedatului s'au așezat spre odihnă eternă în 14 Martie 1919 la ora 1 p. m. lângă biserica parohială din Ceru-Băcăinț. Odihnească în pace!

Alegere de preot în Veneția de jos. Ni se scrie, că în ziua de 9 Martie 1919 s'a ținut în Veneția de jos, sub conducerea părintelui protopop al tractului, Făgăraș Nicolae Borzea, alegere de preot. Dintre 3 concurenți la parohia vacantă, preotul *Septimiu Popa*, administratorul de până acum, a întrunit unanimitatea voturilor. Alegerea a decurs în toată rândueala.

Vânătorii români întruniți în congresul ținut Joi în Sibiu, în sala Asociațiunii, au discutat mai multe afaceri de interes public. Președintele al congresului a fost consilierul dela resortul finanțelor, dl. Dr. *Nedici*. S'a hotărât înființarea unei societăți pentru ocrotirea vânătorului și a unui *comisariat* pentru regularea diferitelor chestiuni privitoare la vânat.

Pretensiunile americane față de Germania, ridicându-se la un capital de 800 milioane, sânt gata de a fi prezentate la conferința de pace. Ele conțin și compensațiile pentru pierderea vieților americane și a vaporului *Lusitania*. (B. P.)

Adunarea națională maghiară. Alegerile pentru întrunirea națională maghiară au fost fixate pentru 13 April. Consiliul de miniștri a decis înființarea unui minister de socializare pentru a prelua stabilimentele statului și pentru prepararea și executarea altor socializări. (B. P.)

Exîmpăratul Carol. Un ziar nemțesc din Cernăuț dă știri despre felul cum trăiește acum fostul monarh Carol al Austro-Ungariei. Eată ce scrie: Cel ce odată era împărat și rege, duce astăzi o viață de burghez înstărit. Serviciul său de asigurare din Eckartsau îl fac cinci agenți secreți sub comanda unui comisar de poliție în permanență la castel; 15 polițiști vienezi îl întovărășesc la plimbările din parc și sat; ear în excursiuni mai mari este însoțit de o companie de jandarmi. Exîmpăratul dorește să rămână în țară. Familia sa e privită cu mare nepăsare din partea locuitorilor, și își petrece vremea cu plimbări și sport.

Plata profesorilor în Basarabia. Profesorii licențiați, scrie *Sfatul Țării*, capătă în Basarabia salar lunar de 1240 lei (în coroane ungurești ar fi cel puțin 2480). Afară de banii aceștia, se mai dau ca bani de cvartir 20%, pentru necăsătoriți, 25%, pentru căsătoriți cari n'au copii, și 30%, pentru căsătoriți cari au copii.

Destăinuiri. Bibliotecarul univesității vieneze Dr. *Sieber*, un preot romano-catolic și fost confesor al ducesei Sofia Hohenberg, soția morganatică a răposatului arhiduce Francisc Ferdinand, a publicat o carte sub titlul: *Asasinarea dela Saraievo și răspunderea contelui Ștefan Tisza în războiul lumii*.

Sieber afirmă, că arhiducele a refuzat de repetate ori să meargă la Saraievo, și a trebuit să se facă apel la curajul său pentru a-l hotărâ să întreprindă călătoria. Nu s'a luat nici o măsură pentru a feri de primejdie persoana principelui moștenitor și a soției sale. Saraievo era tixit de soldați, și totuș ordinea era păzită de puțini polițiști, postați la distanță de câte 200 pași. Așa poruncise Potiorek și ungurul Gerde.

Cartea susține ideea, că magnații maghiari în frunte cu Tisza au plănuit, împreună cu unele cercuri vieneze, asasinatul arhiducelui pe care nu-l puteau suferi pentru intențiunile lui de a sprijini naționalitățile împotriva maghiarilor. Aristocrația maghiară este acuzată, că a pus cursă părechei moștenitoare de tron și a provocat uciderea dela Saraievo cu urmările ei.

Greșeli de limbă. Din gazetele noastre: «Amendă în bani» (amendă). Hotărârea s'a *efep-tuit* (înfăptuit). N'a avut *efect* (efect). Terminul *prefipt* (hotărât). *Noștrii* (noștri). Dintr'un ziar de peste Carpați: «Comitetul sârb din *Temeș-var*», odată se scria *Colojvar*, (în loc de Timișoara și Cluj). Pentru de a spune (pentru a spune).

Cărți și reviste

Crai Nou. A apărut Nr. 4—5 din revista bilunară *Crai Nou*, având director pe cunoscutul poet al Ardealului, dl. I. U. *Soricu* și redactori pe dnii T. Moșoiu, și N. Țibin. Numărul dublu conține o bogată materie literară, cu bucăți în *proză* semnate de I. U. *Soricu*, Z. Sandu I. Dragu, N. Țibin N. Iorga, T. M., T. Radu, Mihnea și M. V. *Poezii* de: I. U. *Soricu* («Germania», cu versuri de înaltă valoare), M. Tiberiu, Gh. Bran, Ecaterina Pitiș, I. Berghia, M. I. Pricopie, și o poporală de sergentul Dăscălița Ion.

— Prețul nrului dublu 1 Leu. Abonamentul anual 12 Lei. De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Marti și Miercuri: *O femeie glorioasă*, o istorie după vestitul roman Ana Karenin. Unul din cele mai alese filme. Marti se dau 3 reprezentații, și adică afară de cele obișnuite, se mai dă una la ora 4½ d. a. În fiecare seară suplimente. Inscriptii române și germane.

Inceputul la ora: 6½ și 8½ seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Marti: *Serena*, dramă în 3 acte. Miercuri și Joi: *Oamenii cari nu vreau să îmbătrânească*, dramă în 3 acte.

Inceputul la ora: 6½ și 8½ seara.

M. Z. 329/1919

(77) 1—3

Concurs

La consiliul orășenesc din Sebeșul-săseșc este de ocupat postul de priminginer orășenesc. Postul este împreună cu salar fundamental de 3600 cor. și 780 cor. bani de cuartir. Salarul se mai întregeste prin 5 adause de serviciu sistemisate și poate ajunge în decurs de 22 ani suma de 5600 cor. Alesul are mai departe drept la toate adausele de scumpete de o potrive cu ceilalți funcționari și, care se vor concede prin ordonanță guvernului.

Reflectanții au a dovedi calificațiunea prescrisă în § 10 a art. de lege I. din 1883, afară de aceea aptitudinea ca electroinginer, și au a-și așterne rugărilor în scris instruite cu documentele și alte eventuale atestate, prin cari adevăresc prestațiunile de serviciu de până aici, subscrisului primar orășenesc.

Sebeș, în 2/15 Martie 1919.

Dr. Cușuta,
primar.

Nr. 22/1919.

(78) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. a III-a Sântamărie de peatră din protopresbiteratul Hațegului, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții sânt poftiți a-și înainta cererile concursuale subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Hațeg, 4/17 Martie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractuii Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Arendări de pământ și fânețe

Proprietarii din Sibiu și jur, cari pot da în arândă sau în parte pe unul sau mai mulți ani table mai mari de pământ arător și fânețe în hotarul comunei sau la munte, să se adreseze — de urgență — regimentului de infanterie în Sibiu, strada Șagunna Nr. 9, care primește astfel de arendări în condițiuni favorabile.

(82) 1—2

Nr. orf. 354/1919.

(81) 1—3

Licitare

Vineri în 28 Martie n. 1919 la ora 10 a. m. se va licita în localitățile subsemuatului Scaun orfanal (Strada Măcelarilor, Nr. 4, etajul I, ușa 8), celui ce va oferi suma cea mai mare, averea nemișcătoare din Schützengasse Nr. 16.

Condițiile de licitare se pot afla în orele oficioase (8—12 a. m.) la Scaunul orfanul al orașului Sibiu.

Scaunul orfanal orășenesc.

De vânzare

cu preți efin: Un mare bufet (credent) potrivit pentru restaurant, cu o placă de marmoră mare de 250 metri; O garnitură frumoasă de salon, cu pluş roșu, și o oglindă de salon, și alte mobile. La

Horger & Kepp,

magazin de mobile și tapetierie, Sibiu, Str. Orezului 27.

Tot acolo se primește, acum sau mai târziu, **un învățacel.**

(70) 3—3

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Regatul României

Ministerul de Finanțe

Datoria publică

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919

Emis prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu

Prospect

În virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919, Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezar 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest împrumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Bănatului și părților ungurene, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 6000, și 10,009 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest împrumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor. Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la casele publice (cassieriile instituțiilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cinzeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest împrumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin «Monitorul Oficial» cu șase luni de zile înainte data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest împrumut vor fi redutibile.

În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor libera proprietarului duplicate în conformitate cu legea decretată cu N. 3380 din 15 Noemvrie 1918. Cunoștință de dispozițiunea acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Condițiunile de subscriere

În baza prospectului de emisiune, subscrierea la împrumuturi cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se va face:

- la băncile românești,
- la băncile săsești,
- la perceptorate,
- la direcțiunile financiare,
- la prefecturi și preturi,
- la alte instituțiuni și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea

Cosiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sânt datate de mai înainte, sau inclusive 1 Octomvrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu. Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrierea, când va voi.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va libera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea vărșământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanța plătirilor, la locurile de subscripțiune. Bonurile de tezaur definitive împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor.

Șeful resortului: **Dr. Aurel Vlad m. p.**